

Товариство "Чернігівське земляцтво" в Києві

30 Жовтень, 2012 - 17:06

Найвидатніший українець із Сосниці

Сосниччина, яку по праву називають ще й Довженковим краєм, дала Україні багато особистостей відомих далеко за її межами.

До тих, чия плідна діяльність припала на минуле століття, перш за все належать **Олександр Петрович Довженко** та **Василь Якимович Тарасенко**.

Як справжні сини своєї Батьківщини вони мали багато схожого – народилися в селянських родинах на Сосницькому В'юнищі, були на педагогічній і дипломатичній роботі, внесли значний вклад у зменшення кровопролиття серед народів.

Хто ж він такий цей наш земляк з найвидатніших українців і які його заслуги перед народами?

На це запитання можна було отримати відповідь на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми новітньої історії зарубіжних країн», яка відбулася 18-19 жовтня 2012 р. у приміщенні головного корпусу **Київського національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка** (до 105-ї річниці з дня народження доктора історичних наук, професора Василя Якимовича Тарасенка та 20-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та Державою Ізраїль). Конференція була організована і проведена кафедрою нової та новітньої історії зарубіжних країн Київського національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка за підтримки **Посольства Держави Ізраїль в Україні** та **Дипломатичної академії при МЗС України**.

В роботі конференції взяли участь:

ректор Київського національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка, академік НАН України, доктор філософських наук, професор, Надзвичайний і Повноважний Посол **Леонід Васильович Губерський**;

декан історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, професор **Віктор Федорович Колесник**;

Надзвичайний і Повноважний Посол Держави Ізраїль в Україні **Реувен Дін**;

первий посол Держави Ізраїль в Україні **Цві Маген**;

українські та ізраїльські вчені, дипломати, громадські діячі.

На конференції з доповіддю на тему «Василь Якимович Тарасенко: дипломат, вчений, педагог» виступив завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн Київського національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка, доктор історичних наук, професор **Борис Михайлович Гончар**, який близько знав нашого земляка та разом з ним бував у Сосниці.

Учасники конференції також заслухали доповідь на тему «Спогади про батька», з якою виступив член Сосницького відділення нашого земляцтва - доктор технічних наук **Олег Васильович Тарасенко**.

Ось деякі подробиці з біографії нашого земляка, що були озвучені на конференції.

Василь Якимович народився 18 квітня 1907 року. В 1924 році закінчив Сосницьке педагогічне училище та вступив на навчання до Катеринославського (Дніпропетровського)

вищого Інституту професійної освіти. В 1939 р. закінчив історичний факультет Київського педагогічного інституту.

З 1926 року, після закінчення Інституту професійної освіти, й до початку Великої Вітчизняної війни перебував на викладацькій роботі, а саме: 1926 – 1929 рр. – директор середньої школи в с. Кринички Дніпропетровської губернії; 1929-1931 рр. – директор агротехнікуму в м. Дніпропетровськ; 1932-1934 рр. – директор агротехнікуму в м. Новомосковськ Дніпропетровської області; 1934-1936 рр. – помічник голови Раднаркому Таджикистану; 1937-1941 рр. – директор Гуляйпольського педагогічного училища та інституту.

З початку війни у званні капітана перебував на фронті аж до поранення, яке було причиною демобілізації в 1943 році. З листопада 1943 року Василь Якимович директор Запорізького педагогічного інституту.

З травня 1945 року він працює помічником Голови Ради Міністрів і Міністра закордонних справ УРСР.

З серпня 1945 року - керівник представництва УРСР в Європейському комітеті ППРР (інтегрованих планів розвитку ринків), заступник глави делегації УРСР на підготовчій, а вслід за нею і 1-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН.

У 1946 р. – заступник глави делегації УРСР на Паризькій мирній конференції (29 липня - 16 жовтня 1946 року), скликаний для мирного врегулювання і укладення мирних договорів з колишніми союзниками гітлерівської Німеччини.

З жовтня 1946 р. радник посольства СРСР у США, а з серпня 1947 р. – тимчасовий повірений СРСР у США.

На 2-й сесії Генеральної Асамблеї ООН (1947 р.) УРСР була обрана не постійним членом Ради Безпеки ООН, а Василь Якимович Тарасенко призначений керівником представництва УРСР у Раді Безпеки ООН. Одночасно його призначили заступником Міністра закордонних справ УРСР, а також він очолив представництво республіки в комісії по атомній енергії та в комісії по звичайним озброєнням при Раді Безпеки ООН.

У квітні-травні 1948 року Василь Якимович Тарасенко очолював делегацію УРСР на спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН по палестинській проблемі. На цій сесії він відіграв вирішальну роль у створенні Держави Ізраїль. 14 травня Василь Якимович не допустив голосування по проекту резолюції, який передбачав створення на території Палестини єдиної об'єднаної арабо-ізраїльської держави. Прийняття цього проекту позбавляло євреїв права на створення своєї національно-незалежної держави. Його виступ з цього питання в самі критичні хвилини зірвав можливість провести голосування за проект резолюції у встановлений строк, а саме не пізніше 18.00 за Нью-Йорським часом 14 травня 1948 року. Після закінчення виступу Василя Якимовича набрала сили резолюція попередньої– 2-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН про поділ Палестини та створення незалежної держави євреїв.

У ніч з 14 на 15 травня Прем'єр-міністр **Давид Бен-Гуріон** (народився в м. Плонськ, Польща) зателефонував **Моше Шарету** (народився в м. Херсон, Україна), який був присутній на спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН, і попросив передати українському дипломатові від себе особисто та від уряду Ізраїлю подяку за виступ на засіданні спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН, яке відіграло найважливішу роль у долі Ізраїлю. Крім того Давид Бен-Гуріон доручив Моше Шарету отримати від Василя Якимовича Тарасенка його згоду на присвоєння йому звання почесного громадянина Ізраїлю. Як зазначив тоді Моше Шарет - це буде перший випадок надання почесного громадянства представникові іноземної держави. Однак, обговоривши з Василем Якимовичем неминучі для нього наслідки за таку згоду, вирішили утриматися. Про це Моше Шарет повідомив Давида Бен-Гуріона. Прем'єр-міністр висловив жаль і розуміння, бо добре знав політичну обстановку в СРСР, а тому ще раз попросив Моше Шарета повторити подяку та добрі побажання від нього особисто і від уряду Ізраїлю.

У 1949 році Василь Якимович знову очолив делегацію УРСР на 4-й сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Починаючи з 1950 до 1986 року він працював у Київському державному (національному) університеті ім. Тараса Григоровича Шевченка. У 1951 році захистив кандидатську дисертацію. У 1954-1956 роках перебував у докторантурі Інституту історії АН СРСР. У цей час у нього трапився інфаркт міокарда. Понад 10 місяців тривало інтенсивне лікування. Незважаючи на проблеми зі здоров'ям Василь Якимович завершив і в 1959 році блискуче захистив докторську дисертацію.

В 1951-1975 роках він завідував кафедрами нової історії та міжнародних відносин, нової та новітньої історії. У 1976-1986 роках працював на посаді професора кафедри нової та новітньої історії історичного факультету університету.

Василь Якимович викладав історію, економіку, політику США та інших зарубіжних країн. Автор і редактор ряду робіт по новітній історії. Він створив свою наукову школу американістів та істориків-міжнародників, виховавши 10 кандидатів історичних наук. Його учень - **Борис Михайлович Гончар** з 1991 року й по теперішній час завідує кафедрою нової та новітньої історії зарубіжних країн, продовжує традиції кафедральної школи американістів.

Василь Якимович був президентом ним створеного міжнародного благодійного фонду «Україна-Ізраїль». Цей фонд багато зробив для розвитку економічних і культурних зв'язків між двома країнами.

Його ім'я занесене до книги «Тисяча найвидатніших осіб у світовій історії», яка була видана в 70-ті роки минулого століття в США.

На запрошення Ізраїльського уряду Василь Якимович із своїм сином Олегом та донькою Наталією брали участь у святкуванні 50-річного ювілею єврейської держави в травні 1998 року.

Гості побували в Єрусалимі, Тель-Авіві, Нетанії та Хайфі. Відвідали урочисті заходи, зустрілися із земляками з України, з ветеранами Великої Вітчизняної війни.

Після відвідин Ізраїлю **Василь Якимович Тарасенко** заявив: **«Ми переповнені захопленням від побаченого та почутого. Ми отримали можливість спостерігати дуже багато явищ, про існування яких у нас було лише смутне уявлення. Так, дійсно, Ізраїль-це чудо, перлина Близького Сходу. Перетворились пустеля, пісок і камінь на квітучий сад. Особисто мені це доставило величезне задоволення. Я випробував подив, захоплення та заздрість, але заздрість в доброму розумінні, - чому моя країна - Україна, що володіє природними багатствами, не може повторити чудо Ізраїлю? Можу лише втішити себе мрією, що і в Україні станеться диво. Я безмірно радий, що в травні 1948 року відіграв певну роль у зриві плану створення єдиної арабо-єврейської держави і тим самим вніс свій особистий внесок у створення Держави Ізраїль».**

Цю заяву він зробив незадовго до своєї смерті. Помер доктор історичних наук, професор Василь Якимович Тарасенко 21 березня 2001 року. Похований на Байковому кладовищі столиці.

Борис Михайлович Гончар на конференції перед присутніми поставив справедливе запитання - **«Чи була б створена держава Ізраїль, якби не було Василя Якимовича Тарасенка?»** і сам дав на нього відповідь - **«Так, держава Ізраїль була б створена пізніше, але ціною значно більшої крові».**

Таким чином, якщо говорити про вплив наших земляків – найвидатніших українців, що народилися на Сосницькому В'юнищі, Олександра Петровича Довженка та Василя Якимовича Тарасенка на зменшення кровопролиття серед народів, то він не викликає сумнівів. Олександр Петрович зробив це, написавши кіносценарій «Україна в огні» в 1943 році, а Василь Якимович – своїм виступом на спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН 14 травня 1948 року.

Капітан Червоної Армії Василь Тарасенко

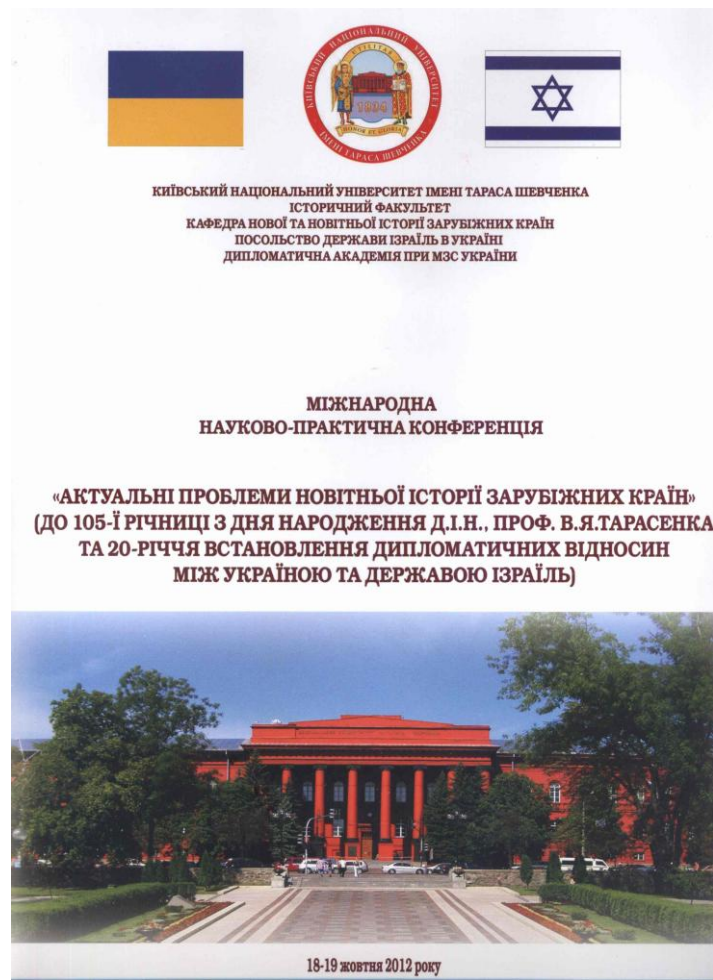
Педагог Василь Тарасенко

Дипломат Василь Тарасенко з дружиною та донькою Наталією

Творець Держави Ізраїль Василь Тарасенко з сином - доктором технічних наук Олегом Тарасенком і борцем за права людини в СРСР, дисидентом, державним і громадським діячем Держави Ізраїль, письменником Натаном Щаранським на прийомі в Цві Магена - першого Надзвичайного і Повноважного Посла Держави Ізраїль в Україні

Обкладинка матеріалів конференції

У президії конференції

Виступає Борис Гончар

Виступає Олег Тарасенко

Спілкуються учасники конференції

Олексій ОРЕХОВИЧ,
заступник голови земляцтва,
член Національної спілки журналістів України